

**Referitor la dosarul penal nr. 3793/3/2014/a1 aflat pe rolul Înaltei
Curți de Casație și Justiție - Secția Penală**

CĂTRE,

**ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA PENALĂ**

DOMNULE PREȘEDINTE,

Subsemnată, **Marinoiu Camelia**, în calitate de recurent,
deținută la Direcția Generală de Poliție a Municipiului București –
Serviciul Independent de Reținere și Arestare Preventivă, str. George
Georgescu nr. 1-3, sector 4, prin avocat Gh. Mateuț, formulez
prezentele:

MOTIVE DE CONTESTAȚIE

**împotriva Încheierii din data de 05.05.2014 a Curții de Apel
București, Secția I Penală, prin care s-a respins excepția de
neconstitucionalitate a art. 11 din Legea nr. 255 din 19 iulie 2013
pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de
procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte
normative care cuprind dispoziții procesual penale, ca fiind
indamisibilă**

În fapt, în fața Curții de Apel București, Secția I Penală, în dosarul nr. 3793/3/2014 având ca obiect contestație împotriva încheierii prin care s-a respins contestația mea la executare, am ridicat excepția de neconstitucionalitate a art. 11 din Legea nr. 255 din 19 iulie 2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, care prevede că:

(1) *Deciziile pronunțate în apel înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală cu privire la care termenul de declarare a căii ordinare de atac prevăzute de legea anterioară nu expirase la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse recursului în casație.*

(2) *În cazurile prevăzute la alin. (1), termenul de 30 de zile de declarare a recursului în casație curge după cum urmează:*

a) *de la data intrării în vigoare a Codului de procedură penală, pentru procuror și pentru părțile cu privire la care legea anterioară nu prevedea obligația comunicării deciziei de apel, precum și pentru părțile cărora decizia le-a fost comunicată anterior intrării în vigoare a Codului de procedură penală;*

b) *de la data comunicării, pentru părțile cărora decizia le-a fost comunicată după data intrării în vigoare a Codului de procedură penală, text care contravine **art. 15 alin. (2)** (Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea), **art. 16 alin. (1)** (Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări) și **art. 21 alin. (1), (2) și (3)** (Orice persoană se poate*

adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept. (3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil), precum și art. 11 și 20 din **Constituție**, raportate la **art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului** (CEDO).

Prin Încheierea din data de 5 mai 2014 instanța a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale ca fiind inadmisibilă.

În speță, instanța a apreciat că, *“deși din punct de vedere formal sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate, în fapt contestatorul condamnat a invocat excepția de neconstituționalitate a unui text de lege prin care s-a omis reglementarea situației tranzitorii cu privire la apelurile în rejudecare, or nu poate fi neconstituțională o omisiune.”*

În mod greșit a reținut instanța că ar fi invocat excepția de neconstituționalitate a unei omisiuni legislative. Excepția invocată vizează dispozițiile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, în măsura în care se interpretează că sunt aplicabile și apelurilor aflate în rejudecare după casarea cu trimitere.

În fapt, prin Decizia nr. 27/31.01.2014 a Curții de Apel București, Secția I Penală, a fost menținută în parte sentința apelată, inclusiv cu privire la pedeapsa ce mi-a fost aplicată, de 4 ani închisoare.

În speță a fost emis mandat de punere în executare a pedepsei în **temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 255/2013** de punere în

aplicare a Noului Cod de procedură penală în vigoare de la 01.02.2014, potrivit căruia *„deciziile pronunțate în apel înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală cu privire la care termenul de declarare a căii ordinare de atac prevăzute de legea anterioară nu expirase la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse recursului în casație”*.

Menționez că în minuta Deciziei Curții de Apel București, Secția I Penală, publicată pe portalul instanței la data de 03.02.2014, se specifica: **hotărârea instanței poate fi atacată cu recurs, recurs formulat și înregistrat la data de 3.02.2014.**

Având în vedere dispozițiile **art. 14 alin. 2 din Legea nr. 255/2013** de punere în aplicare a Noului Cod de procedură penală, potrivit căroră, *în cauzele în care rejudecarea s-a dispus anterior intrării în vigoare a Codului de procedură penală, dispozițiile art. 5-10 se aplică în mod corespunzător*, apreciez că *per a contrario*, **dispozițiile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 255/2013 nu se aplică în cazul meu.**

Cauza în care am fost condamnată se afla în rejudecarea apelului, după casarea cu trimitere.

Casarea cu trimitere spre rejudecare reprezintă doar o întrerupere a procesului penal, fără să existe o soluționare a procesului pe fond. Aceasta înseamnă că în speță ne găsim în situația în care **nu** numai că **beneficiam de exercitarea căii de atac prevăzute de legea anterioară, respectiv recursul, ci mai mult aceasta, a fost exercitată efectiv, iar prin intervenirea casării cu trimitere nu se poate spune că ea a fost epuizată, procesul nefiind soluționat,**

dosarul fiind deferit instanței de apel doar în vederea rezolvării cauzei în conformitate cu dispozițiile obligatorii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție (care formează limitele de casare prevăzute de art. 385¹⁸ C.pr.pen. anterior), urmând ca după rejudecare să se întoarcă din nou la Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, pe calea recursului, potrivit legii vechi.

Legea de procedură este de imediată aplicabilitate actelor procesuale întocmite după intrarea sa în vigoare. În dosarul în care a fost pronunțată Decizia din data de 28.01.2014, **inițial a fost pronunțată o hotărâre de casare în recurs pe baza căreia s-a dispus rejudecarea, în temeiul vechiului Cod de procedură penală.**

Toate actele și măsurile procesuale precum și hotărârile pronunțate în dosarul meu au fost date sub imperiul vechiului Cod. Așadar, în mod firesc art. 14 alin. 2 din Legea nr. 255/2014 nu face referire la dispozițiile cuprinse în art. 11 alin. 1 din același act normativ, **neputându-se concepe o altă interpretare fără să se încalce în mod evident principiul imediatei aplicări a legii procesual penale, așa cum acesta este reglementat de art. 15 alin. 2 din Constituția României.**

În doctrină s-a arătat că „**din principiul aplicării imediate a legii procesual penale rezultă că aceasta este numai activă și niciodată extraactivă, adică nu se va aplica în trecut la acte și la raporturi trecute; nu mai poate avea eficiență asupra unui act procesual efectuat anterior intrării ei în vigoare (...)** ceea ce s-a făcut sub imperiul legii anterioare nu se mai poate desfășura prin legea nouă; actele procesuale efectuate sub legea veche, după normele acesteia, își păstrează valabilitatea lor originală, și deci toate efectele

legale (Traian Pop, *Drept procesual penal, Vol. I*, Ed. Tipografia Națională S.A., Cluj, 1946, p. 210).

Astfel, în cazul meu s-a pronunțat o decizie de condamnare sub imperiul legii vechi, decizie care nu era definitivă potrivit legii în vigoare la acel moment și, mai mult, împotriva căreia s-a exercitat calea de atac prevăzută de legea veche sub imperiul legii vechi. Așa fiind, puterea de apreciere a judecătorului care a emis mandatul de executare trebuia să se limiteze la legislația în vigoare raportat la momentul întocmirii și emiterii actelor procesuale, pentru că altfel, dacă s-ar considera că legea nu indică cu claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților, asta ar însemna să nu ofere garanții adecvate contra diverselor abuzuri, lăsând loc arbitrariului încălcându-se garanția previzibilității¹.

Textul de lege invocat prejudiciază ireversibil regulile fundamentale de drept privind aplicarea în timp a legii procesual penale și principiul strictei legalități a procesului penal întrucât dispozițiile tranzitorii prevăzute în Legea nr. 255/2013 ar deveni inaccesibile și imprevizibile.

Or, **reglementările care încalcă dreptul la libertate și siguranță al persoanei trebuie să fie accesibile și previzibile.** Cu privire la condiția accesibilității, instanța europeană a subliniat că sintagma „ingerință prevăzută de lege” nu se referă numai la o simplă trimitere la dreptul intern, ci vizează și „calitatea legii”, aceasta trebuind să fie compatibilă prevederile art. 8 din Convenție, adică să protejeze persoana împotriva interferențelor arbitrare ale autorităților

¹ CEDO *Vetter c. Franței*, 31 mai 2005, §27-27; *Huvig c. Franței*, 24 aprilie 1990, §34-35; *Kruslin c. Franței*, 24 aprilie 1990, §34-36, www.echr.coe.int.

judiciare². Din această cerință rezultă nu numai necesitatea ca legea să fie accesibilă persoanei vizate, ci, în plus, *este necesar ca persoana să fie capabilă să prevadă consecințele legii respective*³.

În cazul meu în mod evident s-a încălcat garanția accesibilității și previzibilității legii întrucât am fost încarcerată în baza unui mandat care se sprijină pe un temei legal (art. 11 alin. 1 din Legea nr. 255/2013), care reglementează o altă ipoteză decât cea aplicabilă în speță și respectiv cazul în care s-a dispus rejudecarea apelului anterior intrării în vigoare a noului cod de procedură penală, ca urmare a unui recurs, cale de atac prevăzută de legea veche, care s-a exercitat în mod efectiv, fiind soluționată de instanța de recurs în primul ciclu procesual, la care nu se face nicăieri referire în cuprinsul textului legal care reglementează situația mea (art. 14 alin. 2 din Legea nr. 255/2013).

Activitatea de legiferare presupune că reglementarea relațiilor sociale prin lege și prin celelalte categorii de acte normative se realizează cu respectarea principiilor generale de legiferare proprii sistemului dreptului românesc, Constituția consacrând în art. 1 alin. (5) principiul constituțional al supremației acesteia. Autoritățile cu competențe normative au obligația conformării prevederilor constituționale, legale și principiilor de drept atunci când elaborează acte normative, precum și asigurarea calității legii, în sens larg. Calitatea legii presupune ca în procesul de elaborare a actelor normative să fie îndeplinite două condiții: accesibilitatea și previzibilitatea. Cele

² *Malone c. Regatului Unit*, 2 august 1984, §67; *Pop Blaga c. României*, 27 noiembrie 2012, § 52-57, www.echr.coe.int.

³ *Kruslin c. Franței*, 24 aprilie 1990, §27; *Krop c. Elveției*, 25 martie 1998, §50, www.echr.coe.int.

două noțiuni sunt utilizate, atât în cadrul controlului de convenționalitate exercitat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cât și în cadrul controlului de constituționalitate exercitat de către Curtea Constituțională, aceasta din urmă făcând trimitere, în repetate cazuri, la jurisprudența CEDO.

Noțiunea de previzibilitate a fost definită chiar de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 61/2007⁴, ca fiind posibilitatea pe care o oferă celor interesați însăși norma juridică de a-și reprezenta consecințele punerii ei în operă ori cele ce derivă din încălcarea sau ignorarea ei. Așa cum s-a subliniat în doctrină „**previzibilitatea s-ar polariza astfel în jurul «urmărilor» efectivității normei**” (I. Deleanu, „Accesibilitatea” și „previzibilitatea” legii în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale Române, Dreptul nr. 8/2011, p. 60).

În aceeași lucrare se arată că în considerentele mai multor decizii ale Curții Constituționale⁵ ce au avut în vedere „calitatea legii”, exprimată în general prin sintagma lege “accesibilă și previzibilă”, judecătorii Curții au făcut referire la sintagma „clară, precisă, previzibilă și *predictibilă*”, atribute chiar aritmetic indicate prin evocarea „celor 4 condiții”.

Cu privire la noțiunea de predictibilitate, plecând de la definiția termenului, autorul arată că aceasta semnifica „*posibilitatea destinatarului normei de a prevedea rezonabil evoluția reglementării, norma juridică înscriindu-se astfel sub cupola imperativului securității*”

⁴ M. Of. nr. 116 din 15 februarie 2007.

⁵ Decizia nr. 565/2010 (M. Of. nr. 415 din 22 iunie 2010); Decizia nr. 1116/2010 (M. Of. nr. 703 din 21 octombrie 2010); Decizia nr. 1135/2010 (M. Of. nr. 747 din 9 noiembrie 2010).

juridice, iar ca o variantă a acesteia, sub imperativul principiului încrederii legitime, că asteptările lui, derivate din reglementare, nu vor fi deturnate sau nu vor fi substanțial modificate. Pe scurt încrederea destinatarului reglementării în stabilitatea acesteia pe o perioadă rezonabilă și previzibilă”. În final se subliniază faptul că însăși Curtea sugerează o astfel de abordare atunci când a afirmat că „modificările succesive ale reglementării au afectat caracterul previzibil al normei”⁶.

Accesibilitatea legii privește, în principal, aducerea la cunoștință publică a acesteia, care se realizează prin publicarea actelor normative. Există însă și o altă semnificație a noțiunii de accesibilitate, asociată exigenței previzibilității legii, și anume aceea care privește *modul de receptare a conținutului actelor normative de către corpul social, în sensul de înțelegere a acestora. Norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă.*

Norma criticată prin prezenta excepție, este insuficient accesibilă, precisă și previzibilă, în sensul în care s-a exprimat Curtea Europeană a Drepturilor Omului în numeroase decizii referitoare la statul român, dintre care citez cauza Arsenovici împotriva României, Hotărârea din 7 februarie 2008, definitivă la 7 mai 2008, care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 325, din 18 mai 2010, conform căreia *principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în ceea ce privește aplicarea lor.*

Mai mult, Curtea Europeană a arătat că „chiar și în condițiile în care legea este accesibilă și previzibilă”, ea trebuie să aprecieze dacă

⁶ Decizia nr. 1237/2010 (M. Of. nr. 785 din 24 noiembrie 2010).

„modalitatea în care dreptul intern este interpretat și aplicat produce efecte conforme cu principiile Convenției”⁷, dacă normele sunt „suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor”⁸.

În acest sens sunt și criticile de neconstituționalitate aduse textului art. 11 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, în măsura în care se interpretează că sunt aplicabile și apelurilor aflate în rejudecare după casarea cu trimitere.

În drept, îmi întemeiez prezentele motive de contestație pe dispozițiile art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 raportat la art. 425¹ C.pr.pen.

03.06.2014

Marinoiu Camelia

prin av. Gh. Mateuț

Domnului Președinte al Înaltei Curți de Casație Și Justiție - Secția
Penală

⁷ Hotărârea din 5 ianuarie 2000 Beyeler c. Italiei (M. Of. nr. 761 din 15 noiembrie 2010).

⁸ Hotărârea din 9 decembrie 2008 Viasu c. României (M. Of. nr. 361 din 29 mai 2009); Hotărârea din 11 ianuarie 2008 Vergu c. României.